

سند پدافند زیستی در کشور تدوین شد

در همایش پدافند زیستی ضمن تدوین سند پدافند زیستی در کشور بر حل بحران با ایجاد بحران، نجات بشر یا تهدید بشر، جنگ در سنگر محیط زیست تاکید شد.

هر اقدامی که در آن از سلاح استفاده نشود و موجب تقلیل آسیب پذیری منابع انسانی، محیط زیست، ساخت و سازها، تاسیسات، تجهیزات و اسناد و شریان های کشور در برابر عملیات مخرب دشمن گردد، پدافند غیرعامل نام دارد.

محورهای اساسی پدافند در حوزه محیط زیست؛ آب، منابع غذایی، مالی و اقتصادی و انرژی است.

این موضوع بهانه ای شد برای اجرای اولین همایش پدافند زیستی سازمان حفاظت محیط زیست همزمان با هفته پدافند غیرعامل و روز امنیت زیستی در محل سازمان محیط زیست با حضور معاونین سازمان و کارشناسان.

حل بحران با ایجاد بحران

سید محمد مجابی معاون توسعه مدیریت حقوقی و امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست با تشکر از سردار جلالی ریاست ستاد پدافند غیرعامل به جهت ورود به بحث محیط زیست در قرارگاه پدافند غیرعامل و قرار دادن مباحث محیط زیست در اولویت های کاری این سازمان و تشکر از دکتر مزینانی برای انتقال مثبت و کامل مسائل محیط زیست به پدافند غیرعامل؛ اهمیت به محیط زیست را ناشی از اهمیت به ارتقاء کیفیت زندگی دانست و افزود پدافند؛ وظیفه شناسایی و حل بحران های ایجاد شده به صورت غیرطبیعی در محیط زیست را دارد.

وی افزود: بحران های موجود در حوزه های آب، خاک، هوا ... که حل برخی مانند ریزگردها حتی در شرایط عادی؛ یعنی بدون دخالت عواملی با نیت خصمانه، زمان بر و برخی مانند آلودگی هوا در کوتاه مدت قابل حل و برنامه ریزی است، نیازمند پشتیبانی، همفکری و همکاری پدافند غیرعامل و محیط زیست است.

مجابی همچنین از پروتکل ایمنی زیستی به عنوان اهرمی برای بررسی و کنترل بحران های حاصل از تغییرات نام برد و افزود: این هرگز به معنای نفی و یا مخالفت با تکنولوژی دست اندازی ژنتیکی نیست اما باید با هر پدیده با احتیاط برخورد کرده و با شناسایی ریسک ها، خطرات ناشی از هر تغییری را به حداقل رساند.

معاون توسعه و مدیریت سازمان محیط زیست با بیان اینکه مهم ترین اولویت و اقدام پدافند غیرعامل در سازمان محیط زیست، شناسایی ریسک هایی که همواره ثابت نیستند؛ حل یک بحران با ایجاد بحرانی دیگر را اشتباه خواند و از عقیم سازی جانوران مودی با استفاده از مواد رادیواکتیو به عنوان نمونه ای از اقدامات اشتباه نام برد.

نجات بشر یا تهدید بشر

در ادامه همایش مهناز مظاهری؛ معاونت آموزش و پژوهش سازمان حفاظت محیط زیست، با ورود به بحث ایمنی زیستی و تنوع زیستی، مزایا و معایب بیوتکنولوژی (فناوری زیستی) را برشمرد و افزود در مقابل علمی که ممکن است منجر به نجات بشر شود ولی اثراتی مخرب هم داشته باشد باید احتیاط های لازم صورت پذیرد و ارزیابی، ریسک و پیشگیری هر اقدامی قبل از انجام آن سنجیده شود.

او یکی از این اقدامات را الزام کشور های صادرکننده محصولات به درج برچسب آگاهی بخش استفاده از GMSO (دست اندازی ژنتیکی) و درصد استفاده از آن ذکر کرد.

مظاهری استفاده صحیح از فناوری جدید، ایجاد سیستم نظارتی دقیق برای استفاده از فناوری های جدید، ایجاد سیستم گواهی و مجوزدهی و افزایش آگاهی و مشارکت عمومی را جزء لاینفک حرکت به سوی توسعه پایدار خواند و افزود همکاری متخصصین ایمنی زیستی و فناوری زیستی در نقش و جایگاه اختصاصی خود می تواند گامی موثر در شروع فعالیت های ثمربخش باشد.

علیرضا مزینانی؛ دبیر همایش پدافند غیرعامل سازمان حفاظت محیط زیست، از تدوین سند پدافند زیستی خبر داد و گفت: این سند بر اساس اسناد بالا دستی، سند چشم انداز، رهنمودهای مقام معظم رهبری و سیاست های ابلاغی قرارگاه پدافند غیر عامل تدوین شده و در سال ۹۲ به مرحله اجرا گذاشته شده است.

وی اجرایی نمودن سیاست های کلی مقام معظم رهبری، تسهیل شرایط اجرای ماموریت های پدافند زیستی در کشور، تقویت و یکپارچگی و مدیریت پدافند زیستی کشور، ایجاد خودکفایی و خود اتکایی در تامین فرآورده های زیستی و محصولات پدافندی کشور، کاهش و یا حذف کنترل و دخالت عناصر دشمن بر سرمایه های ملی زیستی کشور را از اهداف سند راهبردی پدافند زیستی کشور عنوان کرد.

جنگ در سنگر محیط زیست

همچنین سرهنگ پاسدار دکتر ملازمانی؛ معاونت آموزش و پژوهش سازمان پدافند غیرعامل، با بیان اینکه حوزه تهاجم دشمن تغییر کرده، جنگ و دفاع امروز را در نه در حوزه نظامی بلکه در حوزه جنگ نرم دانست و نمونه ای از اقدامات دشمن در این حوزه را در بحث حیوانات و انسان ها دانست و افزود قرارگاه پدافند زیستی آمادگی لازم برای مقابله با این حملات را دارد.

جنون گاوی نمونه ای از بیوتروریسم اقتصادی

بیوتروریسم که بر اساس تعریف پلیس بین الملل در سال ۲۰۰۷، منتشر کردن عوامل بیولوژیکی یا سمی با هدف کشتن یا آسیب رساندن به انسان ها، حیوانات، گیاهان با قصد و نیت قبلی به منظور فشار به دولت یا گروهی از مردم برآورده کردن خواسته های سیاسی، اجتماعی بیان می شود؛ محبت آغازین دکتر حیات غیب بود.

داوود حیات غیب معاون دفتر آموزش و مشارکت های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست، در ادامه به ذکر نمونه هایی از بیوتروریسم با نیت اقتصادی مثل جنون گاوی در اروپا که توطئه استرالیا و آمریکا شناخته شد یا شیوع تب برفکی در انگلستان طی سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۷ و همچنین شیوع ویروس سارس در چین توسط آمریکا پرداخت.

وی تنوع زیستی ایران به خصوص در بخش کشاورزی به عنوان یکی از مهم ترین حوزه های امنیت و اقتصاد کشور را اولویت نخست پدافند غیرعامل دانست و افزود تهدیدات مختلف همچون شیوع بیماری های دامی و گیاهی و ورود ناخواسته و عمدی محصولات دست ورزی شده و سموم به سیستم کشاورزی ایران را عامل مهمی در پدافند زیستی دانست و حوزه های فعالیت پدافند زیستی را شامل انسان، جانوران وحشی و پرندگان، آب آشامیدنی، غذا و گیاهان دانست و افزود مدیریت بحران و اصول مبارزه با تهدیدات زیستی در حوزه های آگاهی بخشی عمومی، آمادگی، مهارت، شک، کتمان و رازداری نیاز به فعالیت و پیگیری ویژه دارد.

بنابر این گزارش، در پایان این همایش کارگاه آموزشی پدافند زیستی با حضور دکتر کاترین رضوی استاد دانشگاه شهید بهشتی، دکتر عبدالمجید مهدوی دامغانی عضو پژوهشکده علوم محیطی شهید بهشتی و دکتر مهناز مظاهری جهت جمع بندی مطالب و ترسیم نقشه راه فعالیت های آینده، همچنین پاسخ به پرسش های مخاطبین برگزار شد.